

слова: „Господ да те закриля, дай една лъжица мас, дай една паница брашно, дай да ти гледам!“ Ако не дадеш, циганката започва да кълне” (Иванова, Кръстев 2008: 179). Силата и активността на клетвата им почива върху магията на заклинанието (думите).

В резултат на съвместното съжителство през столетията, магическите представи, вярвания и практики при българите и при циганите са взаимно повлияни, широко практикувани и сред околните. И в миналото, и сега обекти и субекти са хора и от двата етноса.

*Циганите са не само субект в различни магически практики, но и обект на магии, уроки и други зли сили.* Магьосникът или урочасващият може да бъде както от общността, така и гадже. „Когато някой се разболееше, най-напред се търсеше „магия“, която е довела болестта. Циганите признаваха три причини за болест: Бог го наказва за лоши дела, достигнали го клетвите, омагьосаха го. Циганите вярваха, че някои жени могат да омагьосват. Намираха парче от дрехата на този, който искаха да пратят на оня свят, зашиваха го в устата на някоя жаба. Нея я закопаваха на прага или замазваха с глина в печката. И докато жабата изсъхва, омагьосаният чезне и вехне. Когато някой се разболееше, цялото семейство започваше да копае около праговете или да дълбае около печката – те търсеха магията. ... Когато някой дете плачеше и не можеше да се успокои мислеха, че е урочасано. Урочасан може да е и възрастен, дори и тестото. Затова домакините покриваха тестото с кърпи, да не би някой да го урочаса и на хората, които го ядат да им стане лошо...” (ж., 71 г.) (цит. по Пашова 2010: 39).

И днес превантивните мерки против урочасване на малките деца в някои махали са рутинна практика. „Малките деца често ги урочасват, особено ако са много хубави и трябва да ги пазиш. Не трябва да се вижда колко е хубаво детето, за да не ти го урочасат. Затова, когато излизат да играят, трябва да са с по-стари дрешки, да не са сресани и умити, щото не знаеш кой ще ги види, да носи синьо мънисто или да му вържеш конец против уроки... После, като си го прибереш, първо трябва да му измиеш хубаво лицето, заедно с мръсотията да паднат и уроките, ако некой го е погледнал с лошо око” (ж., 43 г., Велинград) (цит. по Томова, Николова 2011: 180).

Циганите мечкадари вярват, че и питомката им може да бъде урочасана. За да предпази мечката, стопанката ѝ връзва цветни парцалчета или панделки. Разбира, че е урочасана, когато спре да яде, не допуска стопанина до себе си и става агресивна. Тогава ѝ баят (ж., 70 г., лингурка, с. Ягода, Старозагорско).

Когато семейните отношения са лоши, мъжът не иска сексуално жена си и я бие постоянно, се счита че свекървата е направила магия, тъй като не желае снаха си. Жената може да потърси начин да развали